
А. П. Гетьман, В. В. Шеховцов.

ТВАРІННИЙ СВІТ – сукупність диких тварин, живих організмів, які існують і розвиваються у стані природ. волі в навколишньому середовищі (на суші, у воді, в атмосфері, ґрунті тощо). Т. с. є одним із компонентів навколишнього природ. середовища, нац. багатством України, джерелом духовного та естетичного збагачення і виховання людей, об'єктом наук. досліджень, а також важливою базою для одержання пром. і лікарської сировини, харчових продуктів та ін. матеріальних цінностей. Т. с. перебуває у стані природ. волі на території України, включаючи її внутр. і тер. моря, повітряний простір, у т. ч. у межах виключної (мор.) екон. зони України та її континентального шельфу. Об'єктами Т. с. є дикі тварини – хордові, у т. ч. хребетні (ссавці, птахи, плазуни, земноводні, риби та ін.) і безхребетні (членистоногі, молюски, голкошкірі та ін.) в усьому їх видовому і популяційному різноманітті та на всіх стадіях розвитку (ембріони, яйця, лялечки тощо), які перебувають у стані природ. волі, утримуються у напіввільних умовах чи в неволі; частини диких тварин (роги, шкіра тощо); продукти життєдіяльності диких тварин (мед, віск тощо).

Сільськогосп., домашні тварини, а також дикі тварини, що перебувають у неволі (в зоопарках, акваріумах тощо), не є об'єктами Т. с. Відносини з приводу таких видів тварин регулюються агр., цив. та ін зак-вом. Об'єкти Т. с., які утримуються (зберігаються) підприємствами, установами та орг-ціями держ. або комунальної форми власності, є об'єктом права відповідно держ. або комунальної власності. Об'єкти Т. с., вилучені із стану природ. волі, розведені (отримані) у напіввільних умовах чи в неволі або набуті ін. не забороненим законом шляхом, можуть перебувати у прив. власності юрид. та фіз. осіб. Збитки, заподіяні власникам об'єктів Т. с., підлягають відшкодуванню у визначеному зак-вом порядку. Не можуть передаватися у колективну та прив. власність об'єкти Т. с., що становлять особл. природоохорон., наук. та естетичну цінність, а також види тварин, занесені до Червоної кн. України (крім випадків, коли ці тварини отримані шляхом розведення в неволі або у передбаченому зак-вом порядку придбані у власність за межами України).

Лит.: Тихий П. В. Еколого-правове регулювання спеціального використання дикої фауни: автореф. дис. ... канд. юрид. н.: 12.00.06. Х., 2000; Екологічна етика / В. С. Борейко, О. М. Шуміло, В. В. Шеховцов, О. О. Шуміло; за заг. ред. О. М. Шуміла. Х., 2015.

А. П. Гетьман, В. В. Шеховцов.